

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. maj 2011
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1671
Dok.: MSP40929

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 812 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. april 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 812 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Kan ministeren bekræfte, at et ministerium er forpligtet til at vejlede borgere om lovgivningen indenfor ministeriets ressort?”

Svar:

Det følger af forvaltningslovens § 7, stk. 1, at en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang skal yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

I vejledning nr. 11740 af 4. december 1986 om forvaltningsloven er anført følgende om vejledningspligten:

”VEJLEDNINGSPLIGT

VEJLEDNINGENS FORM OG INDHOLD

FORM

29. For alle forvaltningsmyndigheder gælder der en almindelig pligt til at vejlede borgerne inden for de sagsområder, der varetages af myndigheden. Vejledningen bør ydes i den eller de former, der findes at give den bedste virkning over for borgerne, f.eks. en generel skriftlig vejledning i en publikation, individuel skriftlig vejledning i et brev til den berørte borger eller individuel mundtlig, herunder telefonisk vejledning.

Vejledningens form og omfang vil i øvrigt afhænge af en konkret vurdering af den enkelte borgers behov og forudsætninger på det pågældende område. Der bør efter omstændighederne også vejledes om, at der kan ydes supplerende individuel vejledning, hvis den pågældende ønsker det.

INDHOLD

30. Vejledning efter § 7, stk. 1, bør sikre, at borgeren får tilstrækkelig orientering om, hvilken betydning reglerne på det pågældende område har for vedkommende, og hvordan den pågældende lettest og mest effektivt kan opfylde de eventuelle krav, der er i lovgivningen. Vejledningen bør endvidere orientere om hvilken fremgangsmåde, der skal følges af den, der henvender sig til myndigheden, og om hvilke oplysninger, som skal tilvejebringes af borgeren som led i en sags behandling.

Vejledningens indhold og omfang må afpasses i forhold til borgerens forudsætninger og dennes eventuelle særlige personlige, eventuelt fysiske forhold.

En myndighed bør også i fornødent omfang bistå en borger, der retter henvendelse til myndigheden, med at udfylde eventuelle ansøgningsskemaer, anmeldelser eller lignende, der vedrører myndighedens eget område.

...

RETSVIRKNINGEN

37. Opfyldelsen af kravet om vejledning er en tjenestepligt for de offentligt ansatte, og institutionernes ledelser er forpligtet til at tilrettelægge arbejdet i institutionerne således, at der kan ydes borgerne vejledning. Manglende eller ufuldstændig vejledning vil normalt ikke kunne påvirke en forvaltningsafgørelses gyldighed.”

Vejledningspligten efter § 7 gælder kun for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, jf. forvaltningslovens § 2, stk. 1.

Det følger imidlertid af principperne om god forvaltningsskik, at der i almindelighed også bør ydes en vis vejledning på andre områder, f.eks. i forbindelse med udøvelsen af såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed såsom undervisning og sygepleje, jf. Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), side 379 ff., og John Vogter, Forvaltningsloven med Kommentarer, 3. udgave (2001), side 215 f.

Pligten til at give vejledning om lovfortolkning mv. gælder dog kun i det omfang, myndighederne har afgørelseskompetence inden for det pågældende område, jf. John Vogter, Forvaltningsloven med Kommentarer, 3. udgave (2001), side 223. Der er det pågældende sted en omtale af en udtalelse af 14. februar 1991 fra Folketingets Ombudsmand, hvor ombudsmanden ikke fandt grundlag for at kritisere, at Justitsministeriet afviser at afgive vejledende udtalelser om retlige forhold over for private. Det gælder også med hensyn til lovgivning inden for Justitsministeriets eget område, når anmodningen om en udtalelse ikke står i forbindelse med en afgørelse, som Justitsministeriet efter loven skal træffe.

Det er på den baggrund Justitsministeriets faste praksis, at ministeriet af principielle og ressourcemæssige grunde normalt ikke påtager sig at udarbejde vejledende udtalelser til private om retlige spørgsmål, der ikke vedrører konkrete sager, som er eller har været under behandling i ministeriet.